

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เพศชายจำนวน 121 คน เพศหญิง จำนวน 119 คน มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 16 คน อายุระหว่าง 25 – 35 ปี จำนวน 117 คน อายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 53 คน และมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 106 คน และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน ส่วนการดำรงตำแหน่ง ในคณะกรรมการ พบว่า เป็นคณะกรรมการสนับสนุน จำนวน 63 คน เป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 119 คน เป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 58 คน

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ ปัจจัยการบริหารองค์การ ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก คือ ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม รองลงมา ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ และปัจจัยการบริหารองค์การ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก 3 ลำดับแรก คือ ระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้ดำเนินงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ได้อย่างครอบคลุมรอบด้านและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ รองลงมา สร้างขวัญและกำลังใจให้กับทุกหน่วยงานเพื่อการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และ การสัมภาษณ์ความคิดเห็นความต้องการของประชาชน เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ พบว่า มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยการบริหารองค์กร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก 3 ลำดับแรก คือ รองลงมา และตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยการบริหารองค์กร พบว่า มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก 3 ลำดับแรก คือ ร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการ รองลงมา มีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการพัฒนา และมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรม ในแผนพัฒนาองค์กร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการ และด้านการติดตามประเมินผล

ปัจจัยที่มีผลต่อในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับ

การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านการจัดทำแผน รองลงมา ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการจัดการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีระดับการสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดทำแผน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย จากมาก 3 ลำดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของตำบลเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการ รองลงมา ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดทำแผน พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย จากมาก 3 ลำดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมา มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและมีส่วนร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาตำบลในแต่ละด้านตามลำดับ เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมี 3 ข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย จากมาก 3 ลำดับแรก คือ ร่วมดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมา ระยะเวลาช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานในแผนงานพัฒนาท้องถิ่น และร่วมจัดหา วัสดุ หรืออุปกรณ์เพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมี 2 ข้อ คือ เข้าร่วมประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิบัติตามแผน และเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นกรรมตรวจการในโครงการขององค์กรบริหารส่วนตำบล เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดการ พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการติดตามประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมี 4 ข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก 3 ลำดับแรก คือ ร่วมในการประสานงานในการดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาการติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่างๆ ในระหว่างการปฏิบัติงาน และการควบคุมและติดตาม โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมี 1 ข้อ คือ ร่วมในการปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐาน

1. เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับค่าเฉลี่ยคะแนนระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการจัดการ และด้านการติดตามประเมินผล จำแนกตามเพศ พบว่า ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการ ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการจัดทำแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการจัดการ ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการ ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ระดับการปฏิบัติต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

เพศ พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ในด้านการจัดทำแผน ด้านการจัดการ และด้านการติดตามประเมินผลในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ ส่วนด้านการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันทางลบในระดับต่ำ

อายุ พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทิศทางตรงข้ามกันทางลบในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการติดตามประเมินผลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ ตามลำดับ ส่วน ด้านการจัดการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันทางลบในระดับต่ำ

การศึกษา พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการและด้านการติดตามประเมินผลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ

การดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ พบว่า โดยรวม มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทิศทางตรงข้ามกันทางบวกในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้าน ด้านการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับต่ำ ส่วนด้านการจัดทำแผน ด้านการจัดการและด้านการติดตามประเมินผล มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกันทางลบในระดับต่ำ

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการทำงาน กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการ และด้านการติดตามประเมินผลในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับปานกลาง

ปัจจัยการบริหารองค์การ มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดทำแผน ในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการปฏิบัติงานด้านการจัดการ ด้านการติดตามประเมินผลในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับ ปานกลาง

ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดทำแผนในทิศทางเดียวกันทางบวกในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการปฏิบัติงานด้านการจัดการ ด้านการติดตามประเมินผลในทิศทางเดียวกันทางบวก ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ผลต่อความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการปัจจัยการบริหารองค์การ ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า

1.1 ปัจจัยแรงจูงใจของคณะกรรมการ พบว่า อยู่ในระดับมากแต่ระดับคะแนนอยู่ในอันดับที่สอง แสดงให้เห็นว่า นอกจากจะต้องมี ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมยังต้องมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ซึ่งมาสโลว์ ได้เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์เรียกว่า “ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์” โดยมีสมมุติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ คือ คนทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้จะมีอยู่ตลอดเวลาและไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอีก ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่จะเป็นสิ่งจูงใจพฤติกรรม ความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนจากต่ำไปสูงตามลำดับ เช่น 1) ความต้องการพื้นฐาน 2) ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย 3) ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและองค์การ การยอมรับและความรักใคร่ 4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือในตัวเองและ จากผู้อื่น ๆ 5) ความต้องการบรรลุเป้าหมายและทำการให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือความต้องการทางความสำเร็จ จะเห็นได้ว่าความต้องการของมนุษย์จะต้องมีแรงจูงใจเป็นพื้นฐาน โดยจะมีความต้องการเป็นลำดับขั้นจนถึงขั้นสูงสุด คือ ความต้องการบรรลุเป้าหมายและทำการให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือความต้องการทางความสำเร็จ และจากผลการวิจัยยังพบว่า การระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้ดำเนินงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ได้อย่างครอบคลุมรอบด้านและมีความเป็นไปได้

ในการปฏิบัติการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับทุกหน่วยงานเพื่อการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ การสัมภาษณ์ความคิดเห็น ความต้องการของประชาชน เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ยังอยู่ในระดับมาก นั้นแสดงให้เห็นว่า หน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและหน้าที่ของแต่ละบุคคลในหลักการดำเนินงานจะต้องให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ อัลเดอร์เฟอร์ ที่กล่าวว่า หน่วยงานใดจะบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองการณ์ไกล โดยการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการทำงานก็คือการสร้างขวัญกำลังใจ การให้ความสนใจกับบุคลากรโดยให้สวัสดิการที่ดี การทราบถึงปัญหาและความต้องการของบุคลากร สิ่งเหล่านี้ถ้าผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้ จะเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานมีแรงจูงใจให้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผลที่ตามมาก็คือความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (กรมการปกครอง, 2543 : 12 - 14)

1.2 ด้านปัจจัยการบริหารองค์การ พบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีหลักการบริหารองค์การที่ดี และเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารจัดการ อองรี ฟาโยล (Henri Fayol กล่าวว่า การบริหารจัดการจะต้องมีกระบวนการจัดการงาน ประกอบด้วยหน้าที่ต่าง ๆ 5 ประการคือ 1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติขึ้นไว้เป็นแนวทางการทำงานในอนาคต 2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ให้อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมที่จะช่วยให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้ 3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง การสั่งการงานต่าง ๆ แก่ผู้ใต้ตกลงในการทำงานของคนงานและองค์กรที่มีอยู่ รวมถึง การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร 4) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และไปสู่เป้าหมายเดียวกันในที่สุด 5) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การที่จะต้องกำกับดูแลให้สามารถควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นเข้ากันได้กับแผนที่วางไว้แล้ว กระบวนการนี้เป็นกระบวนการบริหารของผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษาหาความรู้เทคนิคในการทำงานและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งรวมเรียกว่าความสามารถทางการจัดการ ซึ่งต่างจากพนักงานระดับปฏิบัติที่จะเน้นหนักที่เทคนิควิธีการทำงานเป็นสำคัญจากผลการวิจัยยังพบว่า การเตรียมทีมงานและคณะกรรมการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนก็มีความสำคัญ เพราะการเตรียมทีมงานและคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพจะทำให้งานหรือโครงการที่วางไว้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ส่วนการเชื่อมประสานทั้งกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันจัดเตรียมทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ก็อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติงานจะต้องมีการประสานงานกับชุมชน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของชุมชน และการกำหนดกิจกรรม

ที่ทำให้ชุมชนในท้องถิ่นสามารถมีรายได้เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงชุมชนของตนเอง มีส่วนสำคัญเพราะเป็นสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

อีกประการหนึ่ง คือ การกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนที่ท้องถิ่นเลือกที่จะปฏิบัติไว้ อย่างชัดเจน สามารถบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ และบรรลุถึงพันธกิจที่ต้องการ และการควบคุมและติดตาม โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กร ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี สองปัจจัยของเฮอริชเบิร์ก ซึ่งในงานวิจัยของ ฉัตรกุล รุ่งประพันธ์ (2550 : 24) ได้สรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานแยกได้ 2 ประเภทคือ 1) ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยพื้นฐานอันจำเป็นที่ทุกคนต้องได้รับการตอบสนองปัจจัยเหล่านี้มิใช่สิ่งจูงใจที่จะทำให้คนทำงานมากขึ้น แต่เป็นปัจจัยที่ต้องมีเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจในงานที่ทำ ปัจจัยค้ำจุนนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของงาน (Job Context) จึงเปรียบได้ว่าเป็นผู้มีแรงจูงภายนอกที่จะทำให้เกิดรางวัลแก่ผู้ทำงาน ปัจจัยค้ำจุนเหล่านี้ ได้แก่ สภาพการทำงาน นโยบายและการบริหารงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในหน่วยงาน สถานภาพในการทำงาน การควบคุมดูแล ความมั่นคงในการทำงาน เงินเดือน และค่าตอบแทน 2) ปัจจัยจูงใจ (Motivator Factor) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้คนทำงานอย่างเต็มความสามารถที่เข้ามามีอยู่ ปัจจัยนี้จะเกี่ยวกับเนื้อหาของงาน (Job content) เปรียบได้ว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจภายในที่จะทำให้เกิดรางวัลที่คนจะรับรู้ หรือรู้สึกได้จากการทำงาน ทำให้เกิดแรงจูงใจในตัวเอง (Self-motivated) ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ การยอมรับนับถือ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความรับผิดชอบ การพัฒนาในตัวเอง ความสำเร็จในการทำงาน และลักษณะของงาน

1.3 ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากผลการวิจัยพบว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอ ชุมตาและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้ให้ความสำคัญกับหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับสำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง (2543 : 10) ที่ว่าปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะต้องบริหารแบบมีส่วนร่วม นั่นคือ หลักการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล จะต้องปรับวิธีทำงานใหม่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ และประชาชนเป็นแกนหลักในการพัฒนาร่วมคิดกำหนดความต้องการ องค์กรบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่ม เข้ามา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมายการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชนที่หลากหลาย เพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และสามารถแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นจะต้องร่วมกันกำหนด แนวทางการทำงานที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ประกอบกับแนวคิดวิทยาการใหม่ ๆ ในการกำหนดยุทธศาสตร์ โดยจะต้องเลือกแนวทางที่ดีที่สุดเหมาะสมกับสภาพพื้นที่สอดคล้องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและทิศทางการพัฒนาประเทศ

การร่วมจัดทำแผนพัฒนา หลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาคม ได้ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนได้กำหนดจุดหมายที่จะเดินให้ถึงและ กำหนดเส้นทางต่อไปก็จะต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมายก็คือการกำหนดแผนงาน โครงการต่าง ๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ คล้องกับงานวิจัยของ ประมวล แสงแก้วศรี (2546 : 11) ได้สรุปว่า 1) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลในการพิจารณาความเหมาะสม ของแผนงานและโครงการ 2) องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือ กลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้เสนอแผนงานและโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือ ชุมชนนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน โครงการ พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล จากผลการวิจัยยังพบว่าอีกว่า การร่วมการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการ การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความ ต้องการในการพัฒนา การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไข ให้ตรงกับปัญหาและความต้องการ การมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายเกี่ยวกับแผนพัฒนาองค์การ และมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ หรือกิจกรรม ในแผนพัฒนาองค์การ จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม จากการปฏิบัติเช่นนี้เป็นการสร้างความรักชุมชน ผลจากความรักชุมชนก็คือความสามัคคี การห่วงแหน และต้องการอนุรักษ์ทั้งทรัพย์สิน สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แรงจูงใจของมาสโลว์ และทฤษฎีแรงจูงใจ ERG ของ อัลเดอร์เฟอร์ และทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอร์ ได้สรุปว่า การจะเสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมนั้นจำเป็นต้องทราบก่อนว่าบุคคล ที่เราร่วมงานด้วยนั้น มีความต้องการในลำดับใด ตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ถ้าความต้องการ อยู่ในระดับที่ 3 คือ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและองค์การ ความต้องการยอมรับนับถือ และรักใคร่จาก คนอื่น หรือความต้องการในระดับที่ 4 คือ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ ในตัวเองและจากผู้อื่น หรือความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการความเจริญก้าวหน้า ตามทฤษฎี แรงจูงใจของ อี.อาร์.จี การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมต้องใช้วิธีการที่ตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้น เช่น การให้การยกย่อง ยอมรับ นับถือ และให้ความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมการเปิดโอกาสให้เข้าร่วม โดยถือว่าเป็นคนสำคัญของกลุ่ม เป็นต้น ในทำนองเดียวกันกับทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์ชเบิร์ก ซึ่งต้อง นำทั้งปัจจัยค่าจูน และปัจจัยจูงใจ มาใช้ในการเสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม เช่น การสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลในหน่วยงาน สถานภาพในการทำงานต้องชัดเจน และการให้เกียรติ ซึ่งกันและกัน รวมทั้งใช้ปัจจัยในการจูงใจ เช่น การยอมรับนับถือ การมอบหมายหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ และถือว่าความสำเร็จในการทำงานเกิดขึ้นได้เพราะการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการ และด้านการติดตามประเมินผล

2.1 ด้านการจัดทำแผน จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของตำบลเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการ รองลงมา ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมนันท์ แจ่มแจ้ง (2549 : 98) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบไปด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในตำบล เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการการจัดกิจกรรม แสดงให้เห็นว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องเน้นการมีส่วนร่วม และผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดคือประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนพรรณ ธาณี (2541 : 12) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีสถิติสภาพการพัฒนาและการแพร่กระจายว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นชุมชน ๆ หนึ่งที่มีแนวโน้มที่จะเจริญขึ้นในอนาคต ในระยะเวลาอันรวดเร็ว เพราะมีการบริหารงานโดยบุคคลที่เป็นผู้นำในท้องถิ่นเอง และในพื้นที่ก็มีปัจจัยที่ก่อให้เกิดศักยภาพในการบริหารงานไม่น้อยกว่า 6 ด้าน ตามที่กล่าวมา คือ มีทรัพยากรในท้องถิ่นที่เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีองค์การบริหารส่วนตำบล และมีประชาคมเป็นองค์กรทางสังคมที่เป็นทางการ และไม่ใช่องค์กร มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ตลอดเวลา แต่การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำองค์กร หรือประชาคมในการที่จะนำปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มาสร้างศักยภาพในชุมชนยังไม่มี หากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาคมได้รับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การแก้ไขปัญหการจัดทำแผนไม่ตรงตามความต้องการของชุมชนก็จะหมดไปก็จะทำให้ประชาคมและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการแก้ไขปัญหการจัดทำแผนไม่มีประสิทธิภาพการจัดทำแผนไม่ตรงตามความต้องการของชุมชน

2.2 ด้านการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามโครงการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาตำบลในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติตามแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ปฏิบัติตามโครงการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรกุล รุ่งประพันธ์ (2550 : 82) ได้สรุปว่า การปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนา

ท้องถิ่น และปฏิบัติตามโครงการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่วางไว้ และผลการวิจัยยังพบว่า มีส่วนร่วมแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ตรงกับแผนงาน หรือโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (กรมการปกครอง, 2543 : 10) ได้สรุปการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า ขั้นตอนการวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนของการคิดว่าจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งมีกระบวนการจัดทำเริ่มตั้งแต่การเตรียมการ การระดมความคิด การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดปัญหาการกำหนดแนวทางแก้ไข การจัดทำรูปแบบจนถึงขั้นตอนการอนุมัติเพื่อประกาศใช้ต่อไปในส่วนการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำแผน 3 ประเภท คือ 1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หรือแผนระยะยาว 2) แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ปี 3) แผนดำเนินงาน และขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) ขั้นตอนนี้เป็นกรนำโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบของหน่วยงานนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องผ่านกระบวนการที่สำคัญ 2 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของ องค์การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีรายได้และอำนาจหน้าที่ของตนเอง แต่การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จะดำเนินการอะไรสักอย่าง โดยต้องใช้เงินงบประมาณของตนเองแล้วจะต้องตราเป็นกฎหมายเรียกว่าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร โดยนำข้อมูลจากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมาบรรจุได้ และผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สุดท้ายได้รับอนุมัติจากนายอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบลมาเปิดเผยให้ประชาชนรับทราบ 2) กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการที่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับอนุมัติ และมีเงินงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานตามกิจกรรมในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย โดยดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ประกาศสอบราคา แต่งตั้งคณะกรรมการรับซอง เปิดซอง ควบคุมงานตรวจรับการจ้าง เป็นต้น ในกระบวนการนี้ในทางปฏิบัตินอกจากจะต้องถึงความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายแล้วยังต้องมุ่งเน้นการติดตามขณะกำลังปฏิบัติงานด้วย เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากพบปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานจะได้หาทางแก้ไขปัญหาได้ทัน่วงที

2.3 ด้านการจัดการ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมี 3 ข้อ คือ ร่วมดำเนินการกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมา สละเวลาช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานในแผนงานพัฒนาท้องถิ่น และร่วมจัดหา วัสดุ หรืออุปกรณ์เพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย (2543 : 82) ได้สรุปว่า การจัดการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ผลดีนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งโครงการแต่ละโครงการรัฐให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่ถ้าขาดการร่วมมือของประชาชนแล้ว โครงการอาจจะดำเนินการได้ช้า และจากการวิจัย พบว่า การเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นกรมตรวจการในโครงการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และเข้าร่วมประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิบัติตามแผนสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารจัดการ อองรี ฟาโยล (Henri Fayol) ได้สรุปสาระสำคัญไว้ว่าเกี่ยวกับหน้าที่การจัดการ (Management Functions) กระบวนการจัดการงานประกอบด้วยหน้าที่ต่าง ๆ 5 ประการคือ 1) การวางแผน (Planning) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมิตผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือวิถีทางที่จะปฏิบัติขึ้นไว้เป็นแนวทางการทำงานในอนาคต 2) การจัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ให้อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้ 3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง การสั่งการงานต่าง ๆ แก่ผู้ใต้ตกลงในการทำงานของคนงาน และองค์กรที่มีอยู่ รวมถึงการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร 4) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และไปสู่เป้าหมายเดียวกันในที่สุด 5) การควบคุม (Controlling) หมายถึง การที่จะต้องกำกับดูแลให้สามารถควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นเข้ากันได้กับแผนที่วางไว้แล้ว

สำหรับคุณลักษณะของผู้บริหาร ผู้บริหารระดับสูง อองรี ฟาโยล กล่าวว่า จะต้องมิตคุณลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษาหาความรู้เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งรวมเรียกว่าความสามารถทางด้านจัดการ ซึ่งต่างจากพนักงานระดับปฏิบัติที่จะเน้นหนักที่เทคนิควิธีการทำงานเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับ หลักการจัดการ (Management Principle) ได้สรุปว่ามีหลักการที่สำคัญ 14 ประการ คือ 1) หลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority & Responsibility) 2) หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of Command) 3) หลักของการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of Direction) 4) หลักของการดำรงไว้ซึ่งสายงาน (Scalar Chain) 5) หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Work or Specialization) 6) หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย (Discipline) 7) หลักการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Individual to General Interest) 8) หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration) 9) หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (Centralization) 10) หลักของความมีระเบียบเรียบร้อย (Order) 11) หลักของความเสมอภาค (Equity) 12) หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน (Stability of Tenure) 13) หลักของความคิดริเริ่ม (Initiative) และ 14) หลักของความสามัคคี (Esprit de Corps)

2.4 ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ร่วมในการประสานงานในการดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาการติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ในระหว่างการปฏิบัติงาน และการควบคุมและติดตาม โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรกุล รุ่งประพันธ์ (2550 : 83) ได้สรุปว่าการติดตามประเมินผลจะต้องมีการประสานงานกับตัวแทนของประชาชนในการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบความสำเร็จในการการดำเนินโครงการ เพราะประชาชนเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์และใกล้ชิดโครงการ ถ้าต้องการทราบความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ในระหว่างการปฏิบัติงาน ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องให้ประชาชนเป็นผู้ประเมิน และในส่วนของร่วมในการปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับ ร่วมในการประเมินผลการทำงานในระหว่างการปฏิบัติงาน โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งใน ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวัดผลสำเร็จของโครงการที่จัดทำเสร็จแล้ว ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยนำข้อมูลผลที่ได้รับจากโครงการเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น โครงการขุดลอกคลอง 1 แห่ง โดยมีเป้าหมายยาว 1 กิโลเมตร ปากคลองกว้าง 30 เมตร ก้นคลองกว้าง 25 เมตร ลึก 2.5 เมตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำสำหรับปลูกข้าวหรือไม่ หากไม่ได้แสดงว่าโครงการขุดลอกคลองดังกล่าวยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ องค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องหาสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร และจัดทำโครงการบรรจุในแผนปีต่อไป เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดทำแผน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของตำบลเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการ ในการวางนโยบายเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดโครงการ หรือกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และค้นหารูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขหรือลดปัญหาของหมู่บ้าน หรือตำบล และคณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนา รวมถึงควรมีการอกระเบียบค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการพัฒนาองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานได้เต็มตามความสามารถ

2. การปฏิบัติงาน จากการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้การปฏิบัติบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การปฏิบัติตามโครงการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมการพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้ตรงกับแผนงาน หรือโครงการ และมีส่วนร่วมพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาตำบลในแต่ละด้าน

3. การจัดการ จากการวิจัยพบว่า ข้อที่มีการจัดการอยู่ในระดับมาก คือ การสละเวลาช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานในแผนงานพัฒนาท้องถิ่น การร่วมดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และร่วมจัดหา วัสดุ หรืออุปกรณ์เพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ในส่วนที่มีการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง คือ เข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นกรรมตรวจการในโครงการขององค์กรบริหารส่วนตำบลและเข้าร่วมประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิบัติตามแผน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักถึงการเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง และต้องมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผน ซึ่งอาจทำออกมาในรูปรายงานผลการปฏิบัติประจำปี หรือการรายงานผลการปฏิบัติงานทุกไตรมาสก็ได้

4. การติดตามประเมินผล จากการวิจัยพบว่า ในส่วนของการติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ในระหว่างการปฏิบัติงานการควบคุมและติดตาม โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมในการประสานงานในการดำเนินโครงการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานในระหว่างการปฏิบัติงานโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ยังมีข้อที่มีปัญหาคือ ร่วมในการปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นั่นคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีมาตรการในการกำหนด และแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีแผนพัฒนาและโครงการที่สามารถสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง เมื่อมีการปฏิบัติงานแล้วจะต้องมีการตรวจสอบและตรวจรับ มีการประเมินผล และต้องรายงานผลการปฏิบัติงานด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

การปฏิบัติการจะมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีองค์ประกอบหลักคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ร่วมคิดกำหนดความต้องการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาหรือเป้าหมายการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชนที่หลากหลาย เพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นไปได้และสามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้จะต้องร่วมกันกำหนด แนวทางการทำงานที่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จของวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ประกอบกับแนวคิดวิทยาการใหม่ๆ ในการกำหนดยุทธศาสตร์ โดยจะต้องเลือกแนวทางที่ดีที่สุดเหมาะสมกับสภาพพื้นที่สอดคล้องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและทิศทางการพัฒนาประเทศ

2. ร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยการประชาคม ร่วมกันคิด กำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือน ได้กำหนดจุดหมายที่จะเดินให้ถึงและกำหนดเส้นทางต่อไปก็จะต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมายก็คือการกำหนดแผนงาน โครงการต่างๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพิจารณาความเหมาะสมของแผนงานและโครงการ

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้านหรือกลุ่มต่าง ๆ ในท้องถิ่น ได้เสนอแผนงานและโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่มหรือชุมชนนั้น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนงานโครงการพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนา ก่อนจะเสนอให้สภา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้เพื่อรักษาสิทธิของประชาชน ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 59

4. องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชนและเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 โดยใช้แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นแนวทางการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

5. ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติติดตามและประเมินผล การนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะกิจกรรมและโครงการที่ต้องใช้งบประมาณ จะต้องผ่านกระบวนการจัดทำข้อบังคับงบประมาณ และได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับการอนุมัติจากนายอำเภอก่อน

5.1 การร่วมปฏิบัติให้กลุ่มต่างๆ หรือประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา เข้าร่วมดำเนินตามโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ให้กลุ่มเป็นผู้ดำเนินการเอง เป็นต้น

5.2 ให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไป ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส โดยให้ผู้แทนชุมชนตามข้อเสนอของประชามร่วมเป็นกรรมการ ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538

5.3 การติดตามประเมินผล การเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมปฏิบัติงานทำให้ทราบ ความก้าวหน้าของโครงการปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนอกจากนั้นหลังสิ้นปีงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะได้จัดประชุมประชาคมเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงาน และเปิดโอกาส ให้ประชาชนได้ประเมินผลประโยชน์ที่ได้รับจริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่นที่มีลักษณะทางสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัย ทางสังคมอื่น ๆ ของคณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อาจส่งผลต่อการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาปัจจัยส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแ่งมมอื่น ๆ